

2. BANKRECHT EN FINANCIËEL RECHT/DROIT BANCAIRE ET FINANCIER

*Régine Feltkamp*³

Wetgeving/Législation

Wet van 27 november 2012 tot wijziging van de wet van 21 december 2009 betreffende het statuut van de betalingsinstellingen, de toegang tot het bedrijf van betalingsdianstaaubieder en de toegang tot betalingssystemen, en van andere wetgeving die betrekking heeft op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld en van de kredietverenigingen uit het net van het Beroepskrediet (BS 30 november 2012, inwerkingtreding op zelfde datum)

BETALINGSDIENSTEN

Instelling voor elektronisch geld – Uitgifte elektronisch geld

SERVICES DE PAIEMENT

Etablissement de monnaie électronique – Emission de monnaie électronique

Deze wet vormt de omzetting naar Belgisch recht van de tweede Europese richtlijn over elektronisch geld, richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 2000/46/EG. Als gevolg van deze omzetting worden de bepalingen inzake het statuut van en het toezicht op de instellingen voor elektronisch geld uit de bankwet gelicht en geïncorporeerd in de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen (waarvan de naam wordt aangepast). Het statuut van instellingen voor elektronisch geld wordt in navolging van de richtlijn verder afgestemd op deze van betalingsinstellingen en versoepeld (i.h.b. wat betreft het minimum kapitaal, de activiteiten en het beroep op agenten of distributeurs). De nieuwe bepalingen inzake het statuut zijn niet van toepassing op 1° monetaire waarden die opgeslagen zijn op instrumenten die kunnen worden gebruikt om, louter in de door de uitgevende instelling gebruikte bedrijfsgebouwen of uit hoofde van een handelsovereenkomst met de uitgevende instelling, hetzij binnen een beperkt netwerk van dienstverleners hetzij voor een beperkte reeks goederen en diensten, goederen en diensten te verkrijgen; en 2° monetaire waarden die gebruikt worden om betalingstransacties te verrichten via een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument, wanneer de gekochte goederen

of diensten geleverd worden aan, en gebruikt moeten worden via een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument, mits de telecommunicatie-, digitale of IT-exploitant niet uitsluitend als tussenpersoon optreedt tussen de houder van elektronisch geld en de leverancier van de goederen en diensten. Rechtspersonen waarvan de totale bedrijfsactiviteiten een gemiddeld uitstaand elektronisch geld genereren dat niet hoger is dan 5.000.000 EUR kunnen bij de NBB een vrijstelling verkrijgen.

De uitgifte van elektronisch geld blijft een activiteit die is voorbehouden aan een beperkt aantal ondernemingen te weten, naast de instellingen voor elektronisch geld (zowel de Belgische als de buitenlandse die volgens de bepalingen van de wet statuut betalingsinstellingen actief kunnen zijn in België):

- 1° de Belgische kredietinstellingen;
- 2° de kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de EER, die in hun land van herkomst elektronisch geld mogen uitgeven en die in België werkzaam zijn op grond van de artikelen 65 of 66 van de bankwet, en bijkantoren van kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de EER, die in België zijn gevestigd overeenkomstig artikel 79 van de bankwet;
- 3° rechtspersonen die zijn vrijgesteld op grond van artikel 105 wet statuut betalingsinstellingen;
- 4° bpost;
- 5° de NBB en de ECB, wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van monetaire of andere publieke autoriteit;
- 6° de Belgische federale, gewestelijke en lokale overheden en de overheden van de gemeenschappen in België, wanneer zij handelen in hun hoedanigheid van publieke autoriteit.

De bepalingen van richtlijn 2009/110 inzake de uitgifte en de terugbetaalbaarheid van elektronisch geld, zijn opgenomen in de wet van 10 december 2009 betreffende de betalingsdiensten. Nieuw is daarbij het uitdrukkelijke verbod rente of voordelen toe te kennen die samenhangen met de periode gedurende dewelke een houder van elektronisch geld dit elektronisch geld aanhoudt,

De uitgevers van elektronisch geld (m.i.v. de vrijgestelde instellingen voor elektronisch geld) en diegenen die in België gevestigd zijn en buitenlandse instellingen voor elektronisch geld vertegenwoordigen worden onderworpen aan de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Onder bepaalde drempels zijn de verplichtingen inzake de identificatie en identiteitsverificatie niet van toepassing voor de uitgifte van elektronisch geld.

³ Docent VUB, advocaat te Brussel.

Voormelde wet wijzigt daarnaast ook een aantal andere wetten zoals o.m. de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet en de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de NBB (invoeging definities van (instellingen voor) elektronisch geld en invoeging relevante verwijzingen naar instellingen voor elektronisch geld).

Wet van 27 november 2012 tot wijziging van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (BS 30 november 2012, inwerkingtreding op zelfde datum)

PUBLIEK BANKRECHT

Nationale Bank van België

DROIT BANCAIRE PUBLIC

Banque nationale de Belgique

Deze wet zorgt voor de omzetting naar Belgisch recht van de bepalingen van richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 2000/46/EG inzake de beroepsprocedure tegen beslissingen van de relevante toezichthoudende autoriteit op het vlak diens prudentieel toezicht over instellingen voor elektronisch geld. In gevolge voormelde wet kan tegen beslissingen van de NBB inzake diens prudentieel toezicht over instellingen voor elektronisch geld beroep ingesteld worden bij de Raad van State.

Koninklijk besluit van 11 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet (BS 21 december 2012, inwerkingtreding op 1 januari 2013)

CONSUMENTENKREDIET

Bijzondere regels – Kredietovereenkomst

CRÉDIT À LA CONSOMMATION

Règles particulières – Contrat de crédit

Dit KB van 4 augustus 1992 ter uitvoering van de bepalingen in de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet, is de Belgische omzetting van richtlijn 2011/90/EU van de Commissie van 14 november 2011 tot wijziging van deel II van bijlage I bij richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de aanvullende hypothesen voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage.

Koninklijk besluit van 12 november 2012 met betrekking tot bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging (BS 30 november 2012, inwerkingtreding op 10 december 2012)

Koninklijk besluit van 12 november 2012 met betrekking tot de beheersvennootschappen van instellingen voor collectieve belegging (BS 30 november 2012, inwerkingtreding op 10 december 2012)

FINANCIËLE INSTELLINGEN EN TUSSENPERSONEN

Collectief beheer beleggingsportefeuilles – Openbare instelling voor collectieve belegging – Beheersvennootschap

INSTITUTIONS FINANCIÈRES ET INTERMÉDIAIRES

Gestion collective de portefeuille d'investissement – Organismes de placement collectif public – Sociétés de gestion

Voormelde koninklijke besluiten voeren de wet van 3 augustus 2012 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer verder uit. Het eerste KB bepaalt verder het kader voor de openbare instellingen voor collectieve belegging. Het vervangt het KB van 4 maart 2005 met betrekking tot bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging. Het tweede KB werkt het wettelijk kader voor de beheersvennootschappen voor collectieve belegging verder uit. Het betreft in hoofdzaak de verplichtingen inzake a) beleidsstructuur, goede administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controleprocedures, b) belangenconflicten, c) gedragsregels, d) risicobeheer en e) de verplichtingen en verbodsbepalingen inzake persoonlijke transacties, de verplichtingen inzake de registratie van transacties en de boekhoudkundige organisatie. Het koninklijk besluit van 26 april 2009 betreffende de buitenlandse beheersvennootschappen van instellingen voor collectieve belegging wordt opgeheven.

Circulaire FSMA-2012-21 van 4 december 2012 over de Compliancefunctie

Circulaire NBB-2012-14 van 4 december 2012 over de Compliancefunctie

FINANCIËLE INSTELLINGEN EN TUSSENPERSONEN

Algemeen – Compliancefunctie

INSTITUTIONS FINANCIÈRES ET INTERMÉDIAIRES

Généralités – Fonction de compliance

Deze circulaire betreft een gemeenschappelijke circulaire van de FSMA en de NBB die de principes beschrijft waaraan de compliancefunctie moet voldoen. Het gaat voornamelijk over de specifieke opdrachten en organisatie van de functie, alsook de plaats die de functie binnen de financiële instelling moet bekleden. Vooral de onafhankelijkheid van de functie en de mogelijkheid te rapporteren aan de effectieve leiding en de bestuursorganen van de instelling staat hierbij centraal. De FSMA imple-